

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
2052-12

meddelat i Stockholm den 14 februari 2014

SÖKANDE
AA

SAKEN
Resning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår yrkandet om att förhandsavgörande från EU-domstolen ska hämtas in.

Högsta förvaltningsdomstolen avslår ansökningen om resning.

Högsta förvaltningsdomstolen avvisar yrkandet om skadestånd.

BAKGRUND

Genom en ansökan om stämning som kom in till Stockholms tingsrätt den 5 oktober 2007 väcktes åtal mot AA för grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt grovt bokföringsbrott enligt 11 kap. 5 § brottsbalken. Det grova skattebrottet avsåg att han som företrädare för AAs Bygg & Service AB i skattedeklarationer för bl.a. januari–december 2006 hade lämnat oriktiga uppgifter av betydelse för bolagets arbetsgivaravgifter och

Dok.Id 141371

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
2052-12

mervärdesskatt. Det grova bokföringsbrottet avsåg att han under bl.a. 2006 hade låtit bokföra osanna fakturor i bolaget. Såväl tingsrätten som Svea hovrätt ogillade åtalet.

Skatteverket beslutade den 14 november 2007 att för taxeringsåret 2007 skönmässigt höja AAs inkomst av tjänst med 3 000 000 kr avseende lön från bolaget. Skattetillägg påfördes på grund av skönstaxeringen med stöd av 5 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324).

Länsrätten i Stockholms län avslog AAs överklagande. Sedan han överklagat länsrättens dom satte Kammarrätten i Stockholm ned den skönmässiga inkomsthöjningen till 1 500 000 kr i dom den 4 februari 2011. Skattetillägget sattes ned i motsvarande mån. Han fullföljde sin talan hos Högsta förvaltningsdomstolen som den 22 juni 2011 beslutade att inte meddela prövningstillstånd (mål nr 768-11).

Högsta förvaltningsdomstolen har den 29 november 2011 (mål nr 4864-11) och den 10 april 2012 (mål nr 7615-11) avslagit resningsansökningar från AA.

YRKANDEN M.M.

AA ansöker på nytt om resning och yrkar att förhandsavgörande från EU-domstolen ska hämtas in. Han begär även skadestånd och anför bl.a. följande. Han har åtalats för grovt skattebrott och grovt bokföringsbrott men har friats av hovrätten. Enligt förbudet mot dubbel lagföring och dubbla straff hindrade åtalet Skatteverket från att besluta om skönstaxering och skattetillägg. Skönstaxeringen och skattetillägget ska därför undanröjas. Skattenämndens ordförande deltog både när det grundläggande taxeringsbeslutet och när ett omprövningsbeslut fattades och har dessutom företrätt Skatteverket i skatteprocessen. Det har därför förelegat jäv. Vidare har Högsta förvaltningsdomstolen inte fått tillgång till alla handlingar av betydelse i målet. Skatteverket måste föreläggas att ge in handlingar som saknas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 37 b § förvaltningsprocesslagen (1971:291) får resning beviljas i mål eller ärende om det på grund av något särskilt förhållande finns synnerliga skäl att pröva saken på nytt.

Av artikel 4.1 i Europakonventionens sjunde tilläggsprotokoll (tilläggsprotokollet) och artikel 50 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna framgår att ingen får lagföras eller straffas två gånger för samma brott.

Högsta förvaltningsdomstolen har i HFD 2013 ref. 71 funnit att kombinationen ansvar för skattebrott och skattetillägg i två olika förfaranden mot en och samma person strider mot förbudet mot dubbla lagföringar och straff enligt artikel 4.1 i tilläggsprotokollet, när förfarandena grundas på samma oriktiga uppgifter. Från det att åtal väcks föreligger då hinder mot att besluta om skattetillägg. Högsta förvaltningsdomstolen har vidare i ett avgörande den 17 december 2013 – som gällde en företrädare för ett aktiebolag – funnit att ett åtal för grovt skattebrott och ett beslut om skattetillägg inte baserades på samma oriktiga uppgifter när åtalet avsåg oriktiga uppgifter av betydelse för bolagets mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter, medan skattetillägget avsåg oriktiga uppgifter som hänförde sig till underlaget för företrädarens egen inkomstbeskattning (mål nr 6645-13).

När det gäller kombinationen ansvar för bokföringsbrott och skattetillägg har Högsta domstolen i NJA 2013 s. 502 funnit att det normalt inte föreligger hinder mot åtal och dom för bokföringsbrott av det skälet att skattetillägg har tagits ut. Som huvudregel är det inte fråga om samma gärning i de båda fallen (se även NJA 2013 s. 746).

Högsta förvaltningsdomstolen gör följande bedömning.

Inledningsvis konstaterar Högsta förvaltningsdomstolen att det i de delar som är aktuella i målet inte råder någon osäkerhet om EU-rättens tillämpningsområde och innebörd. AAs yrkande om att förhandsavgörande från EU-domstolen ska hämtas in ska därför avslås.

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar vidare att beslutet om skönstaxering av AA inte utgör ett sådant beslut som faller inom tillämpningsområdet för förbudet mot dubbla lagföringar och straff. Åtalet för grovt skattebrott och grovt bokföringsbrott utgjorde därför inte hinder mot skönstaxeringen.

Huvudfrågan i målet är om åtalet för grovt skattebrott och grovt bokföringsbrott innebar att skattetillägg inte fick tas ut. Avgörande vid denna prövning är om de båda förfarandena grundade sig på samma faktiska omständigheter.

Åtalet för grovt skattebrott avsåg att AA i egenskap av företrädare för ett aktiebolag i skattedeclarationer lämnat oriktiga uppgifter till ledning för beslut om arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt för bolaget. Skattetillägget avsåg däremot inkomstbeskattning av honom själv och grundade sig på att en avvikelse genom skönstaxering gjorts från hans självdeklaration. I ett sådant fall anses – som framgår av det ovan redovisade avgörandet den 17 december 2013 – förfarandena inte ha baserats på samma faktiska omständigheter.

Åtalet för grovt bokföringsbrott bestod i att AA hade låtit bokföra osanna fakturor i bolaget. Även de omständigheter som låg till grund för detta brott avsåg därmed andra omständigheter än dem som föranledde skattetillägget.

Det som nu sagts innebär att förbudet mot dubbla förfaranden och straff inte har överträtts med utgångspunkt från vare sig åtalet för grovt skattebrott eller åtalet för grovt bokföringsbrott. Redan härav följer att resning inte kan beviljas på denna grund. Vad AA har anfört i övrigt utgör inte heller skäl för att bevilja resning eller

BESLUT

Mål nr
2052-12

för att vidta någon annan åtgärd. Resningsansökningen ska alltså avslås.

AA har också yrkat skadestånd. Detta yrkande kan inte prövas av Högsta förvaltningsdomstolen och ska därför avvisas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Mats Melin, Nils Dexe, Lennart Hamberg, Margit Knutsson och Elisabeth Rynning.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Johan Magnander.